NORAKSTS
Lieta Nr.A42335705
A327-07/16

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā, 2007.gada 12.novembrī

Administratīvā rajona tiesa
šādā sastāvā : tiesnese R.Paegle,

piedaloties pieteicējas I.Ķ. pilnvarotajam pārstāvim J.Ķ., zvērinātai advokātei Anitai Bērzonei,
atbildētāja – Rīgas domes pilnvarotajai pārstāvei Sarmītei Ivbulei,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz I.Ķ. (turpmāk – pieteicēja) pilnvarotā pārstāvja J.Ķ. iesniegto pieteikumu par Rīgas domes Dzīvojamo telpu izīrēšanas komisijas 2005.gada 15.jūnija lēmuma (protokola Nr.6) atcelšanu.

Aprakstošā daļa

[1] 2002.gada 8.maijā Rīgas domes (turpmāk arī – atbildētājs) Dzīvojamo telpu izīrēšanas komisija pieņēmusi lēmumu (protokola Nr.50, p.9.5) *(lietas 20.lapa)*, ar kuru dzīvoklim Nr.2 */dzēsta adrese/*, Rīgā, pievienota bēniņu telpa 61,36 kvadrātmetru (turpmāk - kv.m) platībā, bez numura.

[2] 2002.gada 24.decembrī Rīgas domes Pilsētas attīstības departamenta Rīgas pilsētas būvvalde Dz.P. izsniegusi būvatļauju Nr.382-Z bēniņu telpas rekonstrukcijai */dzēsta adrese/*, Rīgā.

Minētā būvatļauja, atbilstoši Būvniecības likuma 13.panta otrajai daļai, tikusi pārreģistrēta uz pieteicējas vārda, pēc tam, kad pieteicēja ieguvusi savā īpašumā dzīvokli */dzēsta adrese/*, Rīgā.

[3] 2005.gada 13.janvārī Rīgas pilsētas būvvalde izsniegusi pieteicējai būvatļauju Nr.6-Ze *(lietas 8.lapa)* bēniņu telpas rekonstrukcijai Rīgā, */dzēsta adrese/*, būvatļauja bijusi derīga līdz 2006.gada 31.decembrim.

[4] 2005.gada 15. jūnijā Rīgas domes Dzīvojamo telpu izīrēšana komisija pieņēmusi lēmumu (protokola Nr.6) *(turpmāk – pārsūdzētais lēmums; lietas 6. – 7.lapa)*, ar kuru, pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 83.panta otro daļu, atcelts Rīgas domes Dzīvojamo telpu izīrēšanas komisijas 2002.gada 8.maija

lēmums un atteikts pieteicējas dzīvoklim */dzēsta adrese/* pievienot 55,70 kv.m. bēniņu telpas. Pārsūdzētais lēmums pamatots arī ar Civillikuma 1068.panta pirmo daļu.

[5] 2005.gada 1.jūlijā Administratīvajā rajona tiesā (turpmāk – tiesa) saņemts pieteicējas pilnvarotā pārstāvja iesniegtais pieteikums par pārsūdzētā lēmuma atcelšanu.

Pieteikums *(lietas 3. – 4.lapa)* pamatots ar tālāk minētajiem argumentiem.

[5.1] Pārsūdzētajā lēmumā norādīts, ka dzīvojamās mājas pilna privatizācija nav notikusi, līdz ar to dzīvojamā māja joprojām pieder pašvaldībai, turklāt ēku nepieciešams nojaukt; būvdarbi veicami tad, kad māja pilnībā atbrīvota. Pieteicējas ieskatā šāda motivācija nav pamatota, jo atbildētājs neesot pieņēmis lēmumu par dzīvojamās mājas nojaukšanu. Bez tam, ir spēkā būvprojekts par bēniņu izbūvi, kurš neparedz būvniecības laikā iedzīvotāju izmitināšanu citur.

[5.2] Pieteicēja norāda, ka dzīvojamā māja nav kopīpašums, jo nav sadalīta dzīvokļu īpašumos, tāpēc, atsaucoties uz tiesību normu, kas regulē kopīpašumu, atbildētājs pārkāpis tiesiskuma principu.

[5.3] Atbildētājs neesot rīkojies konsekventi, turklāt esot pārkāpis tiesiskās paļāvības principu. Iepriekš ar tiesisku lēmumu, kurš likumā noteiktā kārtībā stājies spēkā, atļauts pievienot dzīvoklim Nr.2, */dzēsta adrese/*, Rīgā, bēniņu telpu.

[6] 2007.gada 19.jūlijā tiesā saņemts atbildētāja rakstveida paskaidrojums, kurā norādīts, ka atbildētājs pieteikumu neatzīst un lūdz tiesu to noraidīt.

Rakstveida paskaidrojumā *(lietas 12. – 13.lapa)* atbildētājs norādījis tālāk minētos apsvērumus.

[6.1] Pārsūdzētā lēmuma konstatējošajā daļā norādīts, ka pieteicējas pilnvarotā persona lūdz pievienot pieteicējai piederošam dzīvoklim Nr.2 bēniņu telpu Rīgas domei piederošajā mājā */dzēsta adrese/*, Rīgā. Pieteicējas īpašumā minētajā dzīvojamā mājā ir dzīvokļi Nr.1.,2.,2a.

[6.2] Konstatēts, ka pieteicējai Rīgas pilsētas būvvalde ar 2005.gada 14.marta rakstu Nr.2-DA-1284-ap norādījusi uz patvaļīgi uzsākto būvniecību dzīvokļos Nr.2 un 2a, kā arī informējusi pieteicēju par renovācijas priekšlikuma saskaņošanu ar dzīvojamās mājas */dzēsta adrese/*, Rīgā, (turpmāk – dzīvojamā māja) visiem dzīvokļu īpašniekiem un lietotājiem.

[6.3] Dzīvojamās mājas dzīvokļu Nr. 3., 4. un 5. īpašnieces nepiekrīt koplietošanas telpu pievienošanai viena īpašnieka īpašumam, jo tad reāli samazinās viņu domājamās daļas.

[6.4] Pārsūdzētais lēmums ticis pieņemts, pamatojoties uz norādītajiem faktiem un Civillikuma 1068.panta pirmo daļu, jo nav likumīga pamata pievienot pieteicējas dzīvoklim Nr.2 bēniņu telpas.

[7] 2005.gada 9.augustā tiesā saņemti pieteicējas pilnvarotā pārstāvja iebildumi par atbildētāja rakstveida paskaidrojumu.

Iebildumos *(lietas 37. -38.lapa)* norādīts, ka pieteicējas ieskatā pārsūdzētajā lēmumā ietvertā atsauce uz Civillikuma 1068.panta pirmo daļu ir nepamatota, jo dzīvoklis, kas privatizēts paātrinātā privatizācijas kārtībā, nav mājas daļa Civillikuma izpratnē. Līdz pilnai mājas privatizācijai ar bēniņiem un citām mājas daļām rīkojas īpašnieks, tas ir, pašvaldība. Bez tam, norādīts, ka atbildētājs nav izvērtējis, kāda situācija radīsies, ja iestāžu darbība nebūs konsekventa un dzīvoklim netiks pievienoti bēniņi, bet gan tikai to daļa. Šā un citu jautājumu neizvērtēšana pārsūdzētā lēmuma pieņemšanas laikā, pieteicējasprāt, norāda uz lēmuma pieņemšanas bezatbildīgumu.

[8] 2005.gada 5.oktobrī Rīgas domes Dzīvojamo telpu izīrēšanas komisija pieņēmusi lēmumu (protokola Nr.15 p.14.2.1), ar kuru pārsūdzētais lēmums atcelts *(lietas 101. – 103.lapa)*.

[9] 2007.gada 31.augustā tiesā saņemts pieteicējas pilnvarotā pārstāvja iesniegums *(lietas 118.lapa),* kurā norādīts, ka tā kā pārsūdzēto lēmumu atbildētājs ir atcēlis, tad pieteikums tiek grozīts, proti, pieteicēja lūdz tiesu atzīt pārsūdzēto lēmumu par prettiesisku.

[10] Tiesas sēdē pieteicējas pilnvarotais pārstāvis uzturēja pieteikumu par pārsūdzētā lēmuma atzīšanu par prettiesisku.

Atbildētāja pārstāve tiesas sēdē pieteicējas pieteikumu par pārsūdzētā lēmuma atzīšanu par prettiesisku neatzina, norādot, ka pārsūdzētais lēmums nav uzskatāms par administratīvo aktu, tādēļ tiesai nav pamata vērtēt tā tiesiskumu.

Motīvu daļa

[11] Uzklausījusi administratīvā procesa dalībnieku paskaidrojumus un izvērtējusi lietas materiālus, tiesa atzīst, ka pieteikums ir pamatots un tādēļ apmierināms.

[12] Tiesa konstatēja lietā šādus apstākļus:

[12.1] 2002.gada 8.maijā atbildētājs pieņēmis lēmumu *(lietas 20.lapa)*, ar kuru dzīvoklim Nr.2 */dzēsta adrese/*, Rīgā, pievienota bēniņu telpa 61,36 kv.m. platībā. Konstatēts, ka dzīvojamās mājas dzīvokļu Nr. 1., 2a., 3., 4., 5. īrnieki neiebilst pret bēniņu telpu privatizāciju un pievienošanu dzīvoklim Nr.2 *(lietas 18.lapa)*.

[12.2] 2002.gada 24.decembrī Rīgas pilsētas būvvalde izsniegusi Dz.P. būvatļauju Nr.382-Z bēniņu telpas rekonstrukcijai Rīgā, */dzēsta adrese/*. Sakarā ar to, ka dzīvokli Nr.2 dzīvojamā mājā ir ieguvusi savā īpašumā pieteicēja, minētā būvatļauja tikusi pārreģistrēta uz pieteicējas vārda.

[12.3] 2005.gada 13.janvārī Rīgas pilsētas būvvalde izsniegusi pieteicējai būvatļauju Nr.6-Ze *(lietas 8.lapa)* bēniņu telpas rekonstrukcijai Rīgā, */dzēsta adrese/*, būvatļauja bijusi derīga līdz 2006.gada 31.decembrim.

[12.4] 2005.gada 15. jūnijā atbildētājs pieņēmis pārsūdzēto lēmumu *(lietas 6. – 7.lapa)*, ar kuru atcelts Rīgas domes Dzīvojamo telpu izīrēšanas komisijas 2002.gada 8.maija lēmums un atteikts pieteicējas dzīvoklim Nr.2 */dzēsta adrese/*, Rīgā, pievienot bēniņu telpu 55,70 kv.m. platībā.

[12.5] 2005.gada 1.jūlijā tiesā saņemts pieteicējas pilnvarotā pārstāvja pieteikums *(lietas 3. – 4.lapa)* par pārsūdzētā lēmuma atcelšanu.

[12.6] 2005.gada 5.oktobrī Rīgas domes Dzīvojamo telpu izīrēšanas komisija pieņēmusi lēmumu (protokola Nr.15 p.14.2.1), ar kuru pārsūdzētais lēmums atcelts *(lietas 101. – 103.lapa)*.

[12.7] 2007.gada 31.augustā tiesā saņemts pieteicējas pilnvarotā pārstāvja iesniegums *(lietas 118.lapa),* kurā norādīts, ka tā kā pārsūdzēto lēmumu atbildētājs atcēlis, tad pieteikums tiek grozīts - pieteicēja lūdz tiesu atzīt pārsūdzēto lēmumu par prettiesisku.

[13] Administratīvā procesa likuma (turpmāk – APL) 103.panta pirmā daļa citastarp noteic, ka administratīvā procesa tiesā būtība ir tiesas kontrole pār iestādes izdota administratīvā akta tiesiskumu.

Lietā ir strīds par to, vai atbildētājs pamatoti pieņēmis pārsūdzēto lēmumu, ar kuru atcelts Rīgas domes Dzīvojamo telpu izīrēšanas komisijas 2002.gada 8.maija lēmums un atteikts pieteicējas dzīvoklim */dzēsta adrese/* pievienot bēniņu telpu 55,70 kv.m. platībā.

Lietā ir strīds arī par to, vai pārsūdzētais lēmums ir administratīvais akts.

[14] 2002.gada 8.maijā atbildētājs pieņēmis lēmumu *(lietas 20.lapa)*, ar kuru dzīvoklim Nr.2 dzīvojamā mājā tika pievienota bēniņu telpa 61,36 kv.m. platībā. No minētā lēmuma izriet, ka kaimiņi, kas dzīvo dzīvokļos Nr. 1., 2a., 3., 4. un 5., neiebilst pret bēniņu telpu privatizāciju un pievienošanu dzīvoklim Nr.2, ko apstiprina minēto dzīvokļu īrnieku paraksti *(lietas 18.lapa)*.

APL 102.panta otrā daļā nosaka, ka tiesvedība administratīvajā lietā notiek pēc tām administratīvā procesa tiesību normām, kuras ir spēkā lietas izskatīšanas, atsevišķu procesuālo darbību vai tiesas sprieduma izpildīšanas laikā.

Ministru kabineta 1995.gada 13.jūnija noteikumu Nr.154 „Administratīvo aktu procesa noteikumi" *(turpmāk - Noteikumi Nr.154; bija spēkā līdz 2004.gada 1.februārim)* 5.punkts citastarp noteica, ka administratīvais akts ir tiesību akts, ko publisko tiesību jomā izdod iestāde un kas attiecas uz individuālu juridisko vai fizisko personu, nodibinot, grozot, konstatējot vai izbeidzot konkrētas tiesiskās attiecības.

Ievērojot minēto, tiesa atzīst, ka atbildētāja 2002.gada 8.maijā pieņemtais lēmums ir atzīstams par dzīvojamās mājas dzīvokļa Nr.2 īpašniekam labvēlīgu administratīvo aktu, jo ar minēto lēmumu tiek nodibinātas konkrētas tiesiskās

attiecības - dzīvoklim Nr.2 dzīvojamā mājā tiek pievienota bēniņu telpa 61,36 kv.m. platībā, ko dzīvokļa Nr.2 īpašnieks turpmāk ir tiesīgs izmantot.

[15] APL 1.panta trešā daļa citastarp noteic, ka administratīvais akts ir uz āru vērsts tiesību akts, ko iestāde izdod publisko tiesību jomā attiecībā uz individuāli noteiktu personu vai personām, nodibinot, grozot, konstatējot vai izbeidzot konkrētas tiesiskās attiecības vai konstatējot faktisko situāciju.

Ievērojot tiesību normā noteikto, tiesa atzīst, ka arī pārsūdzētais lēmums ir administratīvais akts, jo tas pēc būtības izbeidz ar 2002.gada 8.maija lēmumu nodibinātās konkrētās tiesiskās attiecības. Ar pārsūdzēto lēmumu faktiski tiek samazināta dzīvojamās mājas dzīvokļa Nr.2 platība – tiek atņemta iepriekš pievienotā bēniņu telpa, tādējādi dzīvokļa Nr.2 īpašniekam turpmāk vairs nav tiesību izmantot ar 2002.gada 8.maija lēmumu piešķirto bēniņu telpu. Līdz ar to pārsūdzētais lēmums ierobežo dzīvokļa Nr.2 īpašnieka tiesības.

Tādējādi izskatāmajā gadījumā 2005.gada 15.jūnijā ar pārsūdzēto lēmumu atbildētājs ir atcēlis 2002.gada 8.maijā izdoto pieteicējai labvēlīgo administratīvo aktu.

[16] APL 83.pants noteic kārtību, kādā iestāde var atcelt neapstrīdamu administratīvo aktu, proti, iestāde pēc savas iniciatīvas vai adresāta lūguma var atcelt administratīvo aktu, kas jau kļuvis neapstrīdams, tikai ievērojot šā likuma 85. un 86.panta noteikumus. Administratīvo aktu atceļ ar jaunu administratīvo aktu.

APL 85.pants noteic kārtību, kādā iestāde var atcelt neapstrīdamu tiesisku administratīvo aktu.

Minētās tiesību normas otrā daļa nosaka, ka adresātam labvēlīgu tiesisku administratīvo aktu var atcelt tad, ja ir vismaz viens no šādiem apstākļiem:

1) tiesību norma pieļauj administratīvā akta atcelšanu un tā šajā administratīvajā aktā ir norādīta;

2) administratīvais akts izdots ar kādu citu nosacījumu un šis nosacījums nav vispār izpildīts, nav pienācīgi izpildīts vai nav laikus izpildīts;

3) mainījušies lietas faktiskie vai tiesiskie apstākļi, kuriem pastāvot administratīvā akta izdošanas brīdī iestāde varētu šādu administratīvo aktu neizdot. Šādā gadījumā administratīvo aktu var atcelt triju mēnešu laikā no dienas, kad iestāde uzzināja par tā atcelšanas iespēju, bet ne vēlāk kā viena gada laikā no tā spēkā stāšanās dienas;

4) mainījušies lietas faktiskie vai tiesiskie apstākļi, kuriem pastāvot administratīvā akta izdošanas brīdī iestāde varētu šādu administratīvo aktu neizdot, un administratīvā akta palikšana spēkā skar būtiskas sabiedrības intereses.

Savukārt trešā daļa noteic, ka gadījumā, ja administratīvo aktu atceļ saskaņā ar šā panta otrās daļas 3. vai 4.punktu, attiecīgā publisko tiesību juridiskā persona saskaņā ar šā likuma 8.nodaļu atlīdzina adresātam zaudējumus un personisko kaitējumu, kas tam radies sakarā ar administratīvā akta atcelšanu.

APL 86.pants noteic kārtību, kādā iestāde var atcelt neapstrīdamu prettiesisku administratīvo aktu.
Minētās tiesību normas otrā daļa paredz, ka adresātam labvēlīgu prettiesisku administratīvo aktu var atcelt, ja ir vismaz viens no šādiem apstākļiem:

1) adresāts vēl nav izmantojis savas tiesības, kuras šis administratīvais akts apstiprina vai piešķir;

2) tiesību norma pieļauj administratīvā akta atcelšanu un tā šajā administratīvajā aktā ir norādīta, izņemot gadījumu, kad administratīvā akta prettiesiskuma cēlonis ir tieši šīs norādes prettiesiskums;

3) administratīvā akta palikšana spēkā skar būtiskas sabiedrības intereses. Ja adresāts uz attiecīgā administratīvā akta pamata ir saņēmis naudu vai citus labumus, šis administratīvais akts zaudē spēku ar tā atcelšanas dienu. Attiecīgā publisko tiesību juridiskā persona saskaņā ar šā likuma 8.nodaļu atlīdzina adresātam zaudējumus vai personisko kaitējumu, kas tam radies sakarā ar administratīvā akta atcelšanu;

4) adresāts attiecīgā administratīvā akta izdošanu panācis ar apzināti nepatiesu ziņu sniegšanu, kukuļošanu, spaidiem, draudiem vai citām prettiesiskām darbībām. Šādā gadījumā iestāde izvērtē adresāta veikto darbību prettiesiskumu un atceļ šo administratīvo aktu ar tā izdošanas dienu. Adresāta pienākums ir atlīdzināt attiecīgajam publisko tiesību subjektam to, ko šis adresāts no publisko tiesību subjekta ieguvis, pamatojoties uz administratīvo aktu.

Trešā daļa nosaka, ka administratīvā akta atcelšana saskaņā ar šā panta otrās daļas 1.punktu ir pieļaujama triju mēnešu laikā no dienas, kad iestāde uzzināja par tā atcelšanas iespēju, bet ne vēlāk kā viena gada laikā no tā spēkā stāšanās dienas.

Tiesas ieskatā izskatāmajā gadījumā nav konstatējams neviens no iepriekš minētajiem tiesiskajiem pamatiem pieteicējai labvēlīgā administratīvā akta – atbildētāja 2002.gada 8.maija lēmuma, atcelšanai. Turklāt pārsūdzētā lēmuma pamatojumā atbildētājs nav minējis nevienu no citētajās tiesību normās norādītajiem pamatiem neapstrīdama labvēlīga administratīvā akta atcelšanai.

Ievērojot to, ka administratīvais akts neatbilst materiālo tiesību normām, kas regulē neapstrīdama labvēlīga administratīvā akta atcelšanu, tiesa atzīst, ka pārsūdzētais lēmums ir atzīstams par prettiesisku.

Bez tam, pārsūdzētajā lēmumā atbildētājs nav norādījis - pamatojoties uz kuru tiesību normu tiek atcelts 2002.gada 8.maija lēmums. Tādējādi nav iespējams viennozīmīgi secināt, vai atbildētājs 2002.gada 8.maija lēmumu ir uzskatījis par tiesisku vai prettiesisku administratīvo aktu. Līdz ar to tiesa atzīst, ka pārsūdzētais lēmums nav juridiski pamatots. Pārsūdzētajā lēmumā ietvertā atsauce uz Civillikuma 1068.panta pirmo daļu varētu būt tulkojama kā norāde uz to, ka atbildētājs pārsūdzēto lēmumu uzskatījis par prettiesisku administratīvo aktu. Vienlaikus tiesa atzīst, ka no pārsūdzētā lēmuma pamatojuma skaidri neizriet, ka atbildētāja ieskatā 2002.gada 8.maija lēmums ticis pieņemts, pārkāpjot normatīvajos aktos noteikto. Bez tam, no pārsūdzētā lēmuma pamatojuma nav saprotams, kuras personas uz pārsūdzētā lēmuma pieņemšanas brīdi atbildētājs ir

uzskatījis par dzīvojamās mājas kopīpašniekiem. Līdz ar to jāatzīst, ka pārsūdzētā lēmuma pamatojums ir nepilnīgs, un šāds administratīvā akta pamatojums neattaisno pieteicējas tiesību ierobežojumu.

Minēto iemeslu dēļ, tiesa nonāca pie secinājuma, ka pieteicējas pieteikums ir pamatots un apmierināms, bet pārsūdzētais lēmums ir atzīstams par prettiesisku.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 126.panta pirmo daļu, 251.panta sesto daļu, 253.panta ceturto daļu, 289. – 291.pantu, Administratīvā rajona tiesa

nosprieda:

1. Apmierināt I.Ķ. pieteikumu par Rīgas domes Dzīvojamo telpu izīrēšanas komisijas 2005.gada 15.jūnija lēmuma (protokola Nr.6) atzīšanu par prettiesisku.

2. Rīgas domes Dzīvojamo telpu izīrēšanas komisijas 2005.gada 15.jūnija lēmumu (protokola Nr.6) **atzīt par prettiesisku.**

3. Piedzīt par labu pieteicējai I.Ķ. no Rīgas domes pieteicējas samaksāto valsts nodevu 10 latu apmērā.

Spriedumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā 20 dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvajā rajona tiesā.

Spriedums sastādīts 2007.gada 12.novembrī.

Tiesnese (paraksts) R.Paegle

NORAKSTS PAREIZS
Administratīvās rajona tiesas tiesnese _____ R.Paegle
Rīgā, 2007.gada 12.novembrī.